EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

December 2023 | CS

Pohled z místní perspektivy – 4. ?ada, díl 3 – COP 28: Poskytne Dubaj tolik pot?ebné odpov?di?

Evropský hospodářský a sociální výbor Vás vítá při poslechu svého podcastu k tématu Pohled z místní perspektivy. V tomto díle se budeme podrobně věnovat nadcházející konferenci COP 28 v Dubaji, na níž se sejdou zástupci z celého světa, aby řešili palčivý problém změny klimatu. Do naší diskuse se zapojí skuteční odborníci: **Anna Gumbau**, novinářka věnující se problematice klimatu, **Diandra Ní Bhuachalla**, mladá delegátka EHSV, **Willem Vriesendorp**, zakladatel a generální ředitel organizace Sustainable Public Affairs, a **Jule Könneke** z německé nadace Stiftung Wissenschaft und Politik.

Začneme tím, co si myslí Anna Gumbau o kontroverzní volbě Dubaje jako místa konání konference, a budeme hovořit o problémech, na něž novináři narážejí při informování o takovýchto významných akcích. Diandra Ní Bhuachalla vysvětlí, jak naléhavé jsou hlasy mladých lidí v debatách o klimatu, a zdůrazní, že existuje naděje na uzavření smlouvy o nešíření fosilních paliv. Willem Vriesendorp zdůrazní, že v souvislosti s udržitelností se musí ujmout vedení podniky, a Jule Könneke se vyjádří k bezpečnostnímu rozměry politiky v oblasti klimatu a k úloze občanské společnosti. (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR

ÚVODNÍK

Úvodník

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

rok 2023 se pomalu chýlí ke konci, a tak bych byl rád, kdybychom se na chvíli zastavili a připomněli si některé klíčové úspěchy, kterých se našemu Výboru letos podařilo dosáhnout.

Když jsem se v dubnu ujal své funkce, slíbil jsem, že budu usilovat o to, aby se **EHSV stal inkluzivnější a otevřenější platformou**, kde Evropané, a zejména **mladí lidé**, budou moci vyjadřovat své obavy a postoje. Jsem hrdý na to, že EHSV udělal v tomto směru velký pokrok, a stal se tak první institucí EU, která zavedla ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi. To znamená, že mladí lidé se budou podílet na vypracovávání našich stanovisek a dělit se s námi o své názory na otázky, jež mají pro jejich budoucnost zásadní význam – virtuální světy, ekonomiku a demokracii. Skupina EHSV Mládež bude tyto aktivity pozorně sledovat a prosazovat v rámci Výboru iniciativy mladých lidí.

Vyzvali jsme k uzavření **modré dohody pro EU**, tj. komplexní vodohospodářské strategie pro Evropu. Společně jsme se snažili prosadit, aby se tato otázka stala politickou prioritou příští Evropské komise. Jsem přesvědčen, že díky nám se věci daly do pohybu, a nyní musíme zajistit, aby tato dynamika pokračovala. Dnes, kdy se stále více potýkáme se suchem, povodněmi a vlnami veder, je nejvyšší čas vypracovat modrou dohodu pro EU. Evropa naléhavě potřebuje soběstačný a průřezový přístup k hospodaření s vodou, protože času není nazbyt.

Evropa se musí vyrovnat s novou geopolitickou situací a řečeno slovy předsedkyně Komise Ursuly von der Leyen musíme „odpovědět na dějinnou výzvu“. Jsem pevně přesvědčen, že vůči kandidátským zemím EU je třeba zaujmout přístup založený na konkrétních opatřeních. EHSV plní svou úlohu tím, že jde příkladem a postupně do své činnosti zapojuje státy, které usilují o členství v EU. Přišli jsme s iniciativou určenou pro **členy z kandidátských zemí**, v rámci níž se zástupci občanské společnosti z kandidátských zemí EU zapojí od roku 2024 do naší poradní činnosti. Na zasedání našeho fóra občanské společnosti v Soluni a během své nedávné návštěvy Kyjeva jsem měl příležitost hovořit se zástupci občanské společnosti ze západního Balkánu a Ukrajiny. Dal jsem jim přitom jasně najevo, že **EHSV je důvěryhodný partner, který plní své sliby**. Jsem přesvědčen, že jsme na správné cestě.

To vše jsou jen některé z nejdůležitějších událostí roku 2023, kterých – a to bych chtěl ještě jednou zdůraznit – by nebylo možné dosáhnout bez společného úsilí nás všech, členů i zaměstnanců. Rád bych vám tímto poděkoval za to, s jakým nasazením a odhodláním tlumočíte názory občanské společnosti.

Již zanedlouho oslavíme začátek nového roku a s ním i začátek belgického předsednictví Rady Evropské unie. Nejprve mi však dovolte, abych poděkoval našim španělským kolegům za jejich usilovnou práci a odhodlání po celou dobu jejich předsednictví. Těším se na spolupráci s belgickým předsednictvím.

Přeji vám všem krásné svátky a těším se, že na tyto skvělé úspěchy budeme moci společně navázat i v příštím roce!

Oliver Röpke

předseda EHSV

POZNAMENEJTE SI

13. a 14. prosince 2023, Brusel

plenární zasedání EHSV

15. prosince 2023, Brusel

Jak podpořit uskutečňování Dlouhodobé vize pro venkovské oblasti EU?

18. prosince 2023, Brusel

Další rozvoj hospodářství EU v roce 2024

K V?CI

V tomto vydání je hostem naší rubriky „K věci“ Diandra Ní Bhuachalla, která v letech 2023 a 2024 jakožto delegátka mládeže zastupuje Evropský hospodářský a sociální výbor na zasedáních konference smluvních stran (COP).

Diandra Ní Bhuachalla je delegátkou mládeže zastupující EHSV na COP28 a COP29. Je rovněž globální ambasadorkou pro budoucí generace za úřad komisaře pro budoucí generace ve Walesu a organizaci Foundations for Tomorrow a podílí se na činnosti sítě mladých lidí a studentů pro realizaci 4. cíle udržitelného rozvoje v rámci UNESCO (SDG4 Youth & Student). Kromě toho se účastní programu Common Futures Conversations, jejž pořádá Královský institut pro mezinárodní vztahy (Chatham House). V letech 2021 a 2022 působila jako irská delegátka mládeže v OSN a nyní pracuje v Irské národní radě mládeže, kde má za úkol koordinovat programy mladých delegátů pro OSN a pro otázky klimatu. Již po 12 let se na místní, celostátní a mezinárodní úrovni aktivně snaží prosazovat genderovou rovnost, kvalitní vzdělávání, klimatickou spravedlnost a mír a bezpečnost. Získala vyšší bakalářský titul v oboru veřejné správy, bakalářský titul v oboru práva a magisterský titul v oboru mezinárodní veřejné politiky a diplomacie na University College v Corku.

„JESTLIŽE KLIMATICKÉ KATASTROFY Z POSLEDNÍ DOBY NESTA?Í K TOMU, ABY SE NA COP28 DOSP?LO K DOHOD?, CO JINÉHO SE JEŠT? MUSÍ STÁT?“

Jakožto mladá delegátka, která se zasedání COP účastní poprvé, přistupuji ke své úloze otevřeně a s určitou dávkou naivního optimismu. Tento týden se nárůst globálních teplot oproti hodnotám před industrializací přehoupl přes 2 stupně Celsia. Pokud tato skutečnost spolu s hrozivými záplavami, přírodními požáry, suchem a zemětřeseními, k nimž došlo na celém světě jen v průběhu letošního roku, nestačí k tomu, aby se v souladu s navrhovanou smlouvou o nešíření fosilních paliv dospělo k dohodě o ukončení jejich používání, pak nevím, co jiného se ještě musí stát.

Naše delegace se zaměří na problematiku zemědělství a potravinového zabezpečení, pracovní program pro spravedlivou transformaci a financování opatření v oblasti klimatu, což je vzhledem k aktuální situaci velmi příhodné. Kromě toho se budeme zabývat ještě dalšími oblastmi, o které se zajímám i já sama, například klimatickou spravedlností a prolínáním otázek změny klimatu, genderové rovnosti a míru a bezpečnosti.

My mladí se sice smíme vlastních jednání účastnit jen v omezené míře, věřím však, že se naše názory výrazně promítnou do výsledků zasedání COP28. Jsem přesvědčena, že za již existující dohody v oblasti klimatu (byť ještě ani zdaleka neodpovídají skutečným potřebám) vděčíme právě mladým lidem a jejich vytrvalému tlaku na politické představitele. Domnívám se, že názory nás mladých lidí jsou stejně důležité jako názory ostatních a měly by být vyslyšeny, neboť právě my poneseme po nejdelší dobu důsledky dosavadního neřešení klimatické krize.

V otázkách klimatu se angažuji především z těchto tří důvodů:

- Je to jednak v?domí toho, že zm?na klimatu postihuje všechny bez rozdílu a zhoršuje situaci v jiných oblastech, jako je nap? íklad genderová rovnost a mír a bezpe?nost.
- Dalším d?vodem je to, že se m?žeme snadno dostat k obrovskému množství informací, díky ?emuž se mohou mladí lidé vzd? lávat a ud?lat si p?edstavu o globálních dopadech zm?ny klimatu.
- Krom? toho jsme frustrováni pasivitou politik? v oblasti klimatu, což nás burcuje k volání po zm?n?.

Velmi se těším na to, že se na zasedání COP28 setkám s nejrůznějšími lidmi a budu si moci poslechnout jejich zkušenosti a rozšířit své poznatky a že mi to dodá novou naději do budoucna. Mám nicméně obavy, že namísto nadšení se nakonec dostaví strach. Vše bude záviset na tom, zda budou dohodnuta patřičná opatření a jakým způsobem pak budou realizována.

„OTÁZKA PRO...“

Otázka pro…

V naší rubrice „Otázka pro...“ jsme tentokrát požádali členku EHSV **Dovilė Juodkaitė**, aby pohovořila o svém nedávném stanovisku k revizi směrnice o právech obětí trestných činů.

„Posílit práva ob?tí a poskytnout jim podporu a ochranu v celé EU“

EHSV info: Podle údajů Evropské komise se každý rok 15 % Evropanů stane obětí trestného činu. Oběti nemají přístup k informacím, podpoře a ochraně. Co EHSV navrhuje, pokud jde o zavedení minimálních pravidel pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu?

Dovilė Juodkaitė: Navrhovaná revize směrnice o právech obětí, kterou připravila Evropská komise, má posílit práva obětí a jejich podporu a ochranu v celé EU. Cílí na klíčová práva, která mají zásadní význam pro ochranu práv obětí v průběhu celého právního procesu, tedy na přístup k informacím, individualizovanou podporu, procesní práva a odškodnění. EHSV tento návrh podporuje a zaměřuje se na konkrétní ustanovení, jež mají přinést zlepšení.

I když by mezi oběťmi a mezi druhy trestných činů neměla existovat žádná hierarchie, některé oběti mohou potřebovat dodatečnou pomoc. EHSV vítá změny, jejichž cílem je zlepšit individuální posuzování obětí, a podporuje zvláštní opatření týkající se zranitelných obětí, mimo jiné dětí a osob se zdravotním postižením.

Vzhledem k rozdílům mezi členskými státy EHSV navrhuje, aby Komise vypracovala podrobné pokyny pro orgány, které budou posuzování provádět, s cílem vyjasnit jim jejich povinnosti, přičemž klade důraz na přísnější povinnosti, co se týče vzdělávání odborníků na práva obětí a poskytování přístupu k informacím. EHSV vyjadřuje politování nad tím, že byly mezi trestné činy a nebezpečné formy chování, k nimž se přihlíží v rámci posuzování rizika hrozícího ze strany pachatele, zařazeny i problémy s duševním zdravím, a zastává názor, že by z této kategorie měly být odebrány. Přihlížet by se mělo pouze k faktorům, které souvisejí s nebezpečností dané osoby, aby se nepokračovalo v diskriminování osob s problémy v oblasti duševního zdraví.

Ve směrnici se klade důraz na to, aby oběti měly možnost nezávislého přezkoumání soudních rozhodnutí, což má zásadní význam pro aktivní účast v soudním procesu. EHSV vyzývá k neprodlenému informování o tomto právu, čímž by se provádění přezkumů urychlilo. Podporuje rovněž usnadnění včasného přístup k odškodnění na základě toho, že by náhradu škody v souladu s příkazem zaplatil stát, který by poté odpovídající prostředky vymáhal zpět od pachatele.

Provádění směrnice má stěžejní význam pro důslednou ochranu práv obětí v celé Unii. EHSV naléhavě vyzývá členské státy, aby přidělily odpovídající prostředky na provedení této směrnice ve vnitrostátním právu a na její uplatňování v praxi, přičemž zdůrazňuje úlohu Komise, pokud jde posílení financování ze strany EU a pomoc státům se společnými normami a formáty pro podávání zpráv v oblasti sběru údajů. Navrhuje, aby byla při provádění studií a průzkumů o obětech použita jednotná metodika a aby byly do vypracovávání norem a formátů zapojeny subjekty pomáhající obětem a organizace občanské společnosti. Kontinuita činnosti platformy pro práva obětí zřízené v rámci strategie v oblasti práv obětí na období 2020–2025 je důležitá jako vodítko a pomoc pro členské státy při provádění směrnice ve vnitrostátním právu a jejím uplatňování v praxi. EHSV tudíž vyzývá Komisi, aby přijala strategii na další období. Členské státy pak EHSV vyzývá, aby přijaly vnitrostátní strategie či programy zaměřené na práva obětí a aby posílily koordinaci a spolupráci v přeshraničních případech.

Revize směrnice jde správným směrem. EHSV poukazuje na určité aspekty, které by se ještě daly zlepšit, a apeluje na Komisi a členské státy, aby se postaraly o to, že tato revize zajistí spravedlnost pro všechny oběti.

NAŠÍM HOSTEM JE TENTOKRÁT ...

Vzácný host

V naší rubrice „Vzácný host“ představujeme výjimečné osobnosti ze světa kultury, politiky, vědy, médií a veřejného života, jejichž dílo, odhodlání, pracovní nasazení, ale také zkušenosti a zážitky mohou být pro ostatní zdrojem inspirace.

Naším prosincovým hostem je **Willem Vriesendorp**, zakladatel a výkonný ředitel společnosti #SustainablePublicAffairs. Podělil se s námi o své názory na konferenci COP28, která se ve dnech 30. listopadu až 12. prosince konala v Dubaji, a na otázku změny klimatu. Mohou podobné konference pomoci změnit smýšlení veřejnosti o změně klimatu? Nebo mohou nás přimět k tomu, abychom si tuto změnu více uvědomovali a věnovali jí i jejím důsledkům pro celou planetu větší pozornost? Na 28. výročním zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (COP28) budou vlády jednat o tom, jak změnu klimatu omezit a připravit se na to, co do budoucna ještě přinese.

Společnost *Best in Brussels* a časopis *Mace Magazine* označily Willema Vriesendorpa za jednoho z nejlepších odborných poradců v oblasti veřejných záležitostí. Časopis Politico ho letos zařadil mezi 40 nejvlivnějších osobností v Bruselu.

„Nastal ?as jednat“

autor: Willem Vriesendorp

Udržitelnost může být trvalá pouze za předpokladu, že bude výsledkem demokratického procesu. Skutečnost, že se smluvní strany Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) scházejí každý rok, je pozitivní. Na konferenci smluvních stran (COP) totiž probíhá velmi potřebný dialog, který je dokladem toho, že věříme v demokratické řešení této otázky.

V debatách o udržitelnosti bývá často opomíjena otázka času. Myslím, že mohu s jistotou prohlásit, že proti environmentální udržitelnosti není nikdo. Jsou však patrné rozdíly v míře ambicí, pokud jde o dobu potřebnou k dosažení určitých prahových hodnot a cílů. Konference smluvních stran by tento proces měla urychlit. Pokud ale bude pouhým debatním kroužkem, kde se budou projednávat symptomy, nikoli jádro problému, může mít i zcela opačný účinek. Pak by byla kontraproduktivní a byla by ukázkou greenwashingu.

Od konference COP28 si slibujeme konkrétně tři výsledky. Za prvé konkrétní akční plán k zastavení investic do nových fosilních zdrojů energie a rychlé ukončení využívání stávajících fosilních zdrojů energie. Za druhé dohodu o ztrátách a škodách. Není pochyb o tom, že nejtěžší břemena by měla spočinout na těch nejširších bedrech, zejména když Západ již po celá staletí využívá veřejné statky k soukromým ziskům. Musíme se tedy na ztrátách a škodách dohodnout. A to lze jen tehdy, pokud bude globální Sever ochoten platit. Za třetí důkladnou revizi globálních kapitálových trhů a systémů. Musíme zjistit, kolik nás stojí environmentální externality a znečištění, aby bylo obtížnější financovat projekty, které poškozují životní prostředí.

Tato konference smluvních stran bude obzvláště zajímavá, protože na ní budou prezentovány výsledky prvního globálního hodnocení, a není třeba dodávat, že jsme se vydali špatným směrem. Minulou sobotu se průměrná globální teplota vůbec poprvé v historii vyšplhala nad +2 °C a tato skutečnost zůstala téměř bez povšimnutí. Je třeba okamžitě jednat. To znamená, že předsednictvo COP28 bude muset plnit úkol, který vyžaduje mimořádnou sebekázeň a prozíravost. To, co musí udělat, je totiž jako kdyby se nejlepší stánek s hamburgery ve městě musel zasazovat o zákaz prodeje hamburgerů a prosazovat zákon, který by povoloval pouze vegetariánské hamburgery.

Nevybavuji si mnoho příkladů skromných lídrů a behaviorálních vědců, jako je Daniel Kahneman, podle nějž je taková sebekázeň a prozíravost nesmírně vzácná a téměř nadlidská.

Proto je třeba vyvíjet tlak zvnějšku a v tomto ohledu hrají klíčovou roli organizace občanské společnosti. Podle nás jsou rovněž velice důležité podniky, které jsou průkopníky udržitelného rozvoje a již překonávají stávající environmentální normy. Musíme je přimět, aby se vyjádřily a ukázaly jednajícím stranám, že udržitelnost se vyplatí, protože je nejen podnikatelsky atraktivní, ale také nás přibližuje našim cílům v oblasti klimatu a životního prostředí. Je to tedy dobrý byznys.

A přesně tím se zabývá organizace #SustainablePublicAffairs. Je to vůbec první a jediná agentura působící v oblasti veřejných záležitostí, která se zabývá pouze případy, jež mají pozitivní dopad na životní prostředí. Naším posláním je zajistit, aby se výkonnost průkopníků v oblasti udržitelného rozvoje stala normou, a činíme tak tím, že usilujeme o kladení přísnějších požadavků na environmentální politiku.

Vyzýváme celý sektor služeb, aby hrál pozitivnější a uvědomělejší roli. V současné době se většina (strategických) poradenských firem, auditorských společností, advokátních kanceláří, komunikačních poradců, PR poradců a dalších plně věnuje případům, které jsou v rozporu s Pařížskou dohodou. Jsme přesvědčeni, že je velmi důležité, aby se tyto subjekty rozhodly a vybraly si, pro koho budou pracovat. Nikdo by se jako „firma“ neměl zasazovat o věci, které by jako „soukromá osoba“ nechtěl.

Věříme, že pokud se průkopníci v oblasti udržitelného rozvoje a odvětví odborných služeb rozhodnou promluvit, pochopí předsednictvo COP28, že udržitelnost je dobrý byznys – byznys budoucnosti. Nastal čas jednat a co nejdříve přijmout co nejvíce nezbytných opatření. Již dávno si nemůžeme dovolit luxus předpovídat budoucnost. Musíme se ohlédnout zpět a zamyslet se nad tím, kam chceme, aby svět v roce 2050 dospěl. Což bohužel znamená, že některá bolestivá opatření musíme přijmout již nyní.

To můžeme učinit pouze společnými silami.

Tento článek byl napsán v době, kdy konference COP28 ještě probíhala.

NOVINKY Z EHSV

Podoba udržitelného financování – plán EHSV pro regulaci rating? ESG

EHSV přispěl k návrhu EU na regulaci environmentálních, sociálních a správních ratingů (ratingů ESG). Ve stanovisku přijatém v říjnu 2023 Výbor zdůraznil, že je nezbytné vytvořit normy kvality pro boj proti lakování nazeleno, a vyslovil se pro to, aby byla povinně zohledňována zásada dvojí významnosti.

Je třeba upřesnit definice „ratingů ESG“ a „poskytovatelů ratingů ESG“, aby byly z oblasti působení nařízení vyňaty jisté nekomerční činnosti. ESHV rovněž doporučuje, aby byla zřízena agentura EU pro udržitelnost.

Ratingy ESG směrují investice do udržitelných činností, a tak přispívají k přechodu na klimaticky neutrální hospodářství. Zpravodaj EHSV **Krzysztof Balon** vítá návrh Komise a poukazuje na „nutnost zajistit striktní normy, transparentnost a předcházení konfliktům s cílem vybudovat důvěru ve finanční trhy a dosáhnout klimaticky neutrálního hospodářství“.

K zajištění kvality a potírání lakování nazeleno EHSV navrhuje zavést povolovací postup a stanovit organizační požadavky pro poskytovatele ratingů ESG. Rovněž navrhuje normu týkající se „dvojí významnosti“, která ukládá podnikům povinnost podávat zprávy o dopadu udržitelnosti na jejich podnikání a společnost / životní prostředí. Spoluzpravodaj EHSV **Andrea Mone** prohlásil, že „se jedná o to, zlepšit spolehlivost informací prostřednictvím regulované soutěže mezi poskytovateli“.

EHSV také navrhuje, aby byly ratingy ESG přesněji stanoveny a aby byla z regulace vyňata nekomerční hodnocení prováděná určitými skupinami. Výbor podporuje zřízení agentury EU pro udržitelnost, která by zaplnila mezery na trhu tím, že by vypracovávala ratingy malých a středních podniků, poskytovatelů služeb a podniků sociální ekonomiky. Tato agentura by obnovila důvěru veřejnosti ve finanční trhy a usnadnila řešení sporů, což je pro EHSV prioritou. (tk)

#ReskillEU: Má-li se dekarbonizace stát skute?ností, pot?ebují evropští pracovníci v odv?tvích energetiky a dopravy ?adu nových dovedností

Účastníci konference #ReskillEU – nová pracovní místa v oblasti energetiky a dopravy v Evropě, kterou pořádala sekce TEN společně s GŘ Evropské komise pro výzkum a inovace a jež proběhla dne 8. listopadu 2023 v Bruselu, dospěli k jednoznačnému závěru: má-li dojít k transformaci energetiky a dopravy, musí mít EU strukturovaný a účinný plán, jak rozvíjet kritické dovednosti, které jsou zapotřebí.

V oblastech čisté energie a dopravy jsou naléhavě zapotřebí nové dovednosti, znalosti a kapacity. Cesta EU k dosažení nulových čistých emisí do roku 2050 může být totiž úspěšná pouze tehdy, budou-li zároveň pracovníci vybaveni vhodným souborem dovedností.

Předseda EHSV **Oliver Röpke**, jenž vyzdvihl význam „nových dovedností a znalostí pro hladkou ekologickou a digitální transformaci v odvětví dopravy a energetiky“, pak dále uvedl: „Zaměřujeme-li se na ekologickou a digitální transformaci, nesmíme pustit ze zřetele lidský prvek plnění těchto cílů. Musíme se postarat o to, aby se této transformace účastnili všichni členové společnosti.“

Má-li EU zajistit, aby byli pracovníci vybaveni požadovanými „novými“ dovednostmi, musí začít okamžitě jednat – v souladu s plněním cílů, jež byly vytyčeny pro rok 2025 v Evropské agendě dovedností, a v kontextu Evropského roku dovedností 2023.

V odvětví obnovitelných zdrojů v EU chybí momentálně více než 1,2 milionu kvalifikovaných pracovníků a – podle Mezinárodní agentury pro obnovitelné zdroje energie – lze očekávat, že se tento počet bude do roku 2050 každoročně zvyšovat.

Totéž platí i pro dopravu, která v EU zaměstnává přes 15 milionů lidí. Toto odvětví prochází rychlou transformací a jeho vývoj je výrazně ovlivněn automatizací, elektrifikací a ekologickými technologiemi.

„Pokud se podíváme na odvětví energetiky a dopravy v Evropě, je zřejmé, jak velké jsou výzvy v oblasti dovedností,“ podotkla předsedkyně sekce TEN **Baiba Miltoviča**. „Musíme zajistit, aby rozvoj znalostí a dovedností byl jednou z našich priorit. To mimo jiné znamená, že musíme být odhodlaní prosazovat průběžné učení, rekvalifikaci a prohlubování dovedností, abychom dokázali uspokojit měnící se požadavky.“ (mp)

#RareDiseases – EU musí p?ijmout strategii, aby pomohla 36 milion?m svých ob?an?

Ve dnech 10. a 11. října 2023 uspořádal EHSV v Bilbau konferenci, na níž důrazně vyzval k tomu, aby EU zavedla

evropský akční plán pro boj proti vzácným onemocněním.

Tento akční plán by měl především posílit spolupráci mezi vnitrostátními zdravotnickými systémy a zlepšit touto cestou diagnostiku vzácných onemocnění a také léčbu a péči, která je pacientům s těmito onemocněními poskytována.

Vzácná onemocnění představují závažný problém ve všech členských státech EU, a proto by v boji proti nim mohla sehrát důležitou roli právě utvářená evropská zdravotní unie.

Tato onemocnění se ve skutečnosti vyskytují častěji, než si myslíme. Čísla jsou alarmující – v současnosti je evidováno přes 7 000 vzácných onemocnění, která postihují 8 % obyvatel EU, tj. přibližně 36 milionů lidí.

Na konferenci, kterou uspořádala sekce Doprava, energetika, infrastruktura a informační společnost (TEN), vystoupilo 50 řečníků a zúčastnilo se jí 45 členů EHSV, generální ředitel GŘ Evropské komise pro zdraví a bezpečnost potravin, 3 poslanci Evropského parlamentu a na 550 dalších osob z celé Evropy.

„Evropská zdravotní unie, kterou nyní budujeme, musí zabezpečit ochranu a péči všem občanům. Je naší povinností pomáhat lidem s vzácnými onemocněními a jejich rodinám. Budeme se i nadále snažit zajistit, aby se náležité podpory dostalo všem, kdo ji potřebují," zdůraznila evropská komisařka pro zdraví a bezpečnost potravin **Stella Kyriakides**.

Předseda EHSV **Oliver Röpke** navázal slovy: „Ve skutečnosti tzv. vzácná onemocnění vlastně vůbec vzácná nejsou. Jde o celoevropský problém, který je třeba řešit na celoevropské úrovni." Předsedkyně sekce TEN **Baiba Miltoviča** pak prohlásila: „Potřebujeme evropský akční plán, aby se pacienti s vzácnými onemocněními mohli léčit v tom členském státě EU, kde je to nejvhodnější. Zasluhují si totiž, aby jim byla poskytnuta ta nejlepší dostupná péče, a to na kterémkoli místě v Evropě." (mp)

Utvá?ení naší klimatické budoucnosti na COP28: delegace EHSV

Zasedání COP28 je klíčovým okamžikem – státy mohou znovu potvrdit a zvýšit své závazky v rámci boje proti změně klimatu. Pařížská dohoda, která byla uzavřena na zasedání COP21, vytvořila půdu pro společné úsilí o omezení nárůstu globální teploty. Na zasedání COP28 mají země možnost přehodnotit a posílit své cíle v oblasti klimatu a zajistit, aby odpovídaly nejnovějším vědeckým zjištěním a stále větší naléhavostí klimatické krize.

Konference COP28 bude zasedat od 30. listopadu do 12. prosince 2023 v Dubaji (Spojené arabské emiráty). EHSV se těchto výročních jednání aktivně účastní.

V rámci letošního zasedání bude dokončeno první globální hodnocení provádění Pařížské dohody. Toto hodnocení je dvouletý proces, který se realizuje každých pět let a jehož cílem je posoudit společný celosvětový pokrok na cestě k dosažení cílů v oblasti klimatu. První globální hodnocení připadá na polovinu

období provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a jejích cílů udržitelného rozvoje, včetně cíle 13 (opatření v oblasti klimatu).

V dopise, který předsednictvo v červenci tohoto roku zaslalo jednotlivým stranám, se oznamuje, že COP28 se zaměří na čtyři změny paradigmatu:

- urychlení transformace energetiky a radikální snížení emisí do roku 2030,
- transformace financování v oblasti zm?ny klimatu prost?ednictvím spln?ní slib? z minulosti a zavedení rámce pro novou dohodu v oblasti financování,
- p?íroda, lidé, životy a živobytí se stanou úst?edními prvky opat?ení v oblasti klimatu,
- mobilizace s cílem uspo?ádat nejinkluzivn?jší zasedání COP v historii.

ESHV bude součástí delegace EU. Zastoupí jej předseda EHSV **Oliver Röpke**, šest členů skupiny ad hoc pro COP – **Peter Schmidt**, **Isabel Caño Aguilar**, **Josep Puxeu Rocamora**, **Antje Sabine Gerstein**, **Neža Repanšek** a **Arnaud Schwartz** – a zástupkyně mládeže za EHSV **Diandra NÍ Bhuachalla**. (ks)

Posuzování pokroku p?i pln?ní cíl? udržitelného rozvoje: výzva k p?ijetí opat?ení

Ve světě, který usiluje o udržitelný pokrok, je zřejmé, že v polovině období stanoveného na splnění cílů udržitelného rozvoje, jež vytyčila OSN, před námi stojí velké výzvy. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) ve svém stanovisku přijatém na říjnovém plenárním zasedání zdůrazňuje, že Evropská unie (EU) potřebuje integrovanou a komplexní strategii s ambiciózními dlouhodobými cíli a plány.

Nedávná zpráva OSN odhalila alarmující trendy – uvádí, že ze zhruba 140 cílů udržitelného rozvoje je celosvětově pouze 12 % plněno podle plánu. EHSV naléhavě žádá, aby EU přijala trvalý politický závazek zahrnující včasné zapojení zúčastněných stran a dostatečné zdroje. Zdůrazňuje, že naplňování cílů udržitelného rozvoje by mělo zůstat povinností i po roce 2030.

Podtrhuje, že je důležité, aby se Komise v tomto ohledu na politické úrovni angažovala dlouhodobě, i po skončení stávajícího funkčního období. Měla by se zavázat k tomu, že bude včas zapojovat zúčastněné strany, umožní zastoupení jiných orgánů a institucí a zajistí odpovídající zdroje, s cílem zaručit inkluzivní účast organizací občanské společnosti. EHSV je pevně přesvědčen, že plnění cílů udržitelného rozvoje musí být dlouhodobým závazkem též na dobu po roce 2030.

Zpravodajka stanoviska **Maria Nikolopoulou** uvedla: „Naléhavě vyzýváme Komisi, aby provádění cílů udržitelného rozvoje nadále přisuzovala vysokou prioritu v rámci politického programu, a to i po roce 2030, a aby vyčlenila prostředky na přípravu zastřešující strategie EU pro příští funkční období.“

V zájmu urychlení pokroku EHSV doporučuje přejít od přístupu založeného na izolovaných řešeních k holistickému přístupu, a zjednodušit tak politiky zaměřené na udržitelný rozvoj. Zásadní význam má zapojení různých odvětví, včetně občanské společnosti, veřejného a soukromého sektoru, akademické obce a organizací zastupujících mládež a ženy. EHSV se zasazuje o strukturovaný dialog občanské společnosti za účasti podniků, odborů a organizací, které pracují v terénu.

„Cíle udržitelného rozvoje jsou i dnes stále naprosto relevantní. Měli bychom na jejich plnění nadále společně pracovat," poznamenala spoluzpravodajka **Antje Gerstein**. (ks)

Nikdy p?edtím nebyl západní Balkán tak blízko p? istoupení k EU

EHSV uspořádal ve dnech 19.–20. října 2023 fórum občanské společnosti západního Balkánu. S ohledem na současnou geopolitickou situaci bylo fórum znamením obnoveného zájmu o vstup regionu do EU a jasné podpory politiky rozšíření ze strany vedoucích představitelů EU.

Zástupci organizací občanské společnosti zdůraznili, že je třeba více podporovat a chránit občanský prostor s cílem usnadnit základní sociálně-ekonomické reformy nezbytné pro integraci do EU.

Fórum se konalo v řecké Soluni a bylo uspořádáno ve spolupráci s Evropskou komisí, Evropskou nadací odborného vzdělávání, Radou pro regionální spolupráci a Evropským střediskem pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop).

V úvodním projevu předseda EHSV **Oliver Röpke** prohlásil: „EHSV je nedílnou součástí procesu rozšíření EU a mohu s potěšením konstatovat, že nyní svou podporu ještě zintenzivnil. Před několika málo týdny učinil EHSV historické rozhodnutí otevřít své brány kandidátským zemím EU a jmenovat členy z těchto států."

Místopředsedkyně Evropské komise pro demokracii a demografii **Dubravka Šuica** uvedla: „Chtěla bych zemím západního Balkánu říci, že jak naše přítomnost, tak naše budoucnost jsou úzce propojeny. Rozhodnutí ESHV zahrnout do své poradní činnosti členy z kandidátských zemí vítám. EHSV je první institucí Unie, která k něčemu takovému přistoupila."

Řečníci, zastupující různé organizace občanské společnosti a nevládní organizace ze všech zemí západního Balkánu, hovořili o výzvách, jimž tyto organizace čelí. Patří mezi ně skutečnost, že jsou jen zřídkakdy konzultovány, že spolupráce s vládami významně oslabila a že jejich zapojení do procesu monitorování a provádění evropských politik je velmi omezené.

Diskutovalo se také o stavu vzdělávacího systému, politiky mládeže a rozvoje dovedností v těchto zemích, včetně otázek vzdělávání dospělých, celoživotního učení a odborného vzdělávání a přípravy.

Třetí část fóra byla věnována příspěvku občanské společnosti k provádění zelené agendy pro západní Balkán.

Prohlášení, které bylo přijato, je krokem vpřed směrem k summitu EU – západní Balkán, jenž proběhne v prosinci. (at)

Krize v oblasti vody: M?žeme si dovolit jen ne?inn ? p?ihlížet? EHSV p?edstavil ak?ní plán modré dohody pro EU

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) představil 26. října svůj plán pro přijetí komplexní vodohospodářské strategie EU. EHSV je tak první evropskou institucí, která navrhla konkrétní opatření k řešení krize v oblasti vody. Patří k nim například zavedení štítků s informacemi o spotřebě vody, zřízení fondu pro modrou transformaci, zohledňování vodohospodářských kritérií v rámci čerpání podpory z fondů EU a jmenování evropského komisaře, který by měl na starosti otázky týkající se vody.

Z odhadů vyplývá, že pokud proti krizi v oblasti vody nijak nezasáhneme, bude nás to stát až pětkrát více než v případě přijetí opatření, a podniky tak budou čelit značné finanční zátěži. Evropě se skýtá jedinečná příležitost k tomu, aby výzvy spojené s vodním hospodářstvím proměnila v příležitosti k dosažení technologického a společenského pokroku a rozvoje podniků. V současnosti je však v tomto ohledu uplatňován nejednotný přístup, takže není možné náležitě reagovat na problém nedostatku vody, znečištění a změny klimatu.

Předseda EHSV **Oliver Röpke** v této souvislosti předložil politické prohlášení, v němž je vyjmenována řada zásad a konkrétních opatření k uskutečnění modré dohody. Zdůraznil při tom: „Voda je prioritou číslo jedna. Musíme se poučit z chyb, které jsme udělali v otázkách klimatu, energetiky a kritických surovin, a zavést samostatnou vodohospodářskou strategii, jež bude mít stejnou váhu jako Zelená dohoda pro Evropu.“

K přijetí opatření vyzvala i poslankyně Evropského parlamentu **Pernille Weiss**, která upozornila, že si EU musí v oblasti vodního hospodářství vybudovat skutečnou odolnost. Evropský komisař pro životní prostředí, oceány a rybolov **Virginijus Sinkevičius** uvítal iniciativu EHSV, neboť jejím cílem je zajistit, aby se hospodaření se sladkovodními zdroji dostalo na evropské úrovni do centra pozornosti.

EHSV má v úmyslu ještě výrazněji se u orgánů EU a členských států zasadit o to, aby byla v souvislosti s Iniciativou pro vodohospodářskou odolnost, kterou Evropská komise plánuje zveřejnit v roce 2024, přijata integrovaná vodohospodářská strategie. Hodlá rovněž vypracovat několik dalších stanovisek, v nichž se bude zabývat jednotlivými aspekty modré dohody.

Spolupředsedkyně Globální komise pro vodní hospodářství **Mariana Mazzucato** upozornila, že je nutné brát krizi v oblasti vody vážně, poněvadž jinak nebude možné učinit pokrok v boji proti změně klimatu a v realizaci cílů udržitelného rozvoje. Zvláštní zpravodaj OSN **Pedro Arrojo Agudo** zdůraznil, že voda je společným statkem, který je třeba spravovat demokraticky a v souladu se zásadami udržitelnosti a lidskými právy.

EHSV je přesvědčen, že EU hraje při řešení globální krize v oblasti vody zásadní roli, a zamýšlí apelovat na prosincovém zasedání COP28 na to, aby byly v této věci podniknuty kroky na mezinárodní úrovni. (gb)

Ob?anská spole?nost je v Evrop? pod tlakem – poznatky z poslední zprávy o právním státu

Skupina Základní práva a právní stát působící v Evropském hospodářském a sociálním výboru (EHSV) ve své nejnovější zprávě upozornila, že se organizace občanské společnosti v Evropě potýkají se stále většími problémy. Tuto zprávu představila 7. listopadu na své konferenci věnované aktuální situaci v oblasti právního státu a jejímu dopadu na občanský prostor.

EHSV se na své čtvrté výroční konferenci o základních právech a právním státu zabýval poznatky, k nimž dospěla skupina Základní práva a právní stát v uvedené zprávě a také Evropská komise ve své zprávě o právním státu za rok 2023. Poukázal při tom na nové trendy a výzvy a na to, že občanská společnost hraje nezastupitelnou úlohu při ochraně právního státu a dohledu nad dodržováním jeho zásad.

Předseda EHSV **Oliver Röpke** zdůraznil, že je naprosto nezbytné hájit svobodu, demokracii a lidská práva, a navrhl zřídit fórum občanské společnosti pro základní práva a právní stát. Evropský komisař pro spravedlnost **Didier Reynders** pak uvedl, že se občanská společnost zásadním způsobem podílí na prosazování zásad právního státu a že je třeba ji chránit, podporovat a posílit.

Čtvrtá zpráva Evropské komise o právním státu byla přijata v červenci 2023. Stejně jako v uplynulém roce obsahuje i letošní zpráva doporučení pro jednotlivé členské státy. Byl v ní rovněž posouzen pokrok v realizaci loňských doporučení, jež byla podle Evropské komise zcela nebo částečně splněna zhruba ze dvou třetin.

Skupina Základní práva a právní stát na konferenci představila svou zprávu, kterou vypracovala na základě cest, během nichž v roce 2022 navštívila Řecko, Finsko, Portugalsko, Slovensko, Slovinsko a Švédsko. Popsala v ní současné trendy a akutní hrozby v oblasti základních práv a právního státu v Evropě a jasně ukázala, že potíže se vyskytují ve všech členských státech. Patří k nim například překážky, s nimiž se setkávají organizace občanské společnosti při získávání finančních prostředků, socioekonomické změny v mediálním odvětví a přetrvávající nedostatky spojené s pomalostí justice. Všechny tyto problémy lze pozorovat v řadě evropských zemí.

Předseda skupiny Základní práva a právní stát **Paul Soete** vyzval, aby se na vnitrostátní a unijní úrovni ve větší míře usilovalo o ochranu občanského prostoru a demokracie obecně. (gb)

EHSV se zapojil do ?innosti Výboru OSN pro celosv?tové zajiš?ování potravin

Členové EHSV **Peter Schmidt**, **Andreas Thurner**, **Piroska Kállay** a **Maurizio Reale** se zúčastnili 51. plenárního zasedání Výboru OSN pro celosvětové zajišťování potravin (CFS) v Římě. Celosvětové zajišťování potravin je zásadně důležitým celosvětovým problémem, který existuje bez ohledu na hranice a ovlivňuje blahobyt miliard lidí a stabilitu národů. Vzhledem k tomu, že světová populace stále roste a zemědělství čelí v důsledku změny klimatu bezprecedentním problémům, se zajišťování potravin stalo naléhavou prioritou.

EHSV vyzval ke zřízení Evropské rady pro politiku v oblasti potravin, aby byly politiky vytvářeny participativním způsobem, a apeloval na účastníky, aby přijali nezbytná opatření, jež by zabránila spekulacím s potravinami. (ks)

Balí?ek p?edpis? týkajících se farmaceutického pr? myslu: EU musí být strategi?t?jší

Dlouho očekávaná aktualizace farmaceutických právních předpisů EU může být pro evropské občany přínosem, avšak je třeba věnovat větší pozornost strategické autonomii.

EHSV výslovně vítá navrhovanou revizi nařízení EU o farmaceutickém průmyslu, ale kromě zaručení konkurenceschopnosti tohoto odvětví a jeho atraktivity z hlediska investic i v budoucnosti by měl být kladen větší důraz na širší sociální a geopolitické otázky.

„Musíme zajistit strategickou autonomii a k tomu potřebujeme mít jistotu, že budou zaručeny dodávky. Musí být vytvořeny administrativní a finanční pobídky," říká **Martin Schaffenrath**, zpravodaj stanoviska EHSV k návrhu Komise. „Toto odvětví potřebuje investice a trvalou podporu. A musíme zajistit, aby se výroba přesunula zpátky do Evropy."

Farmaceutický průmysl je pro EU klíčovým hospodářským odvětvím, které přímo zaměstnává 840 000 pracovníků a nepřímo je pak v něm zaměstnán trojnásobný počet lidí. V roce 2021 se v tomto odvětví investovalo 41 miliard EUR do výzkumu a inovací. EHSV jasně uvádí, že těžištěm dlouhodobého přístupu Unie by měla být podpora tohoto odvětví, neboť je pilířem evropské ekonomiky v oblasti vyspělých technologií.

V zájmu snížení závislosti na třetích zemích EHSV souhlasí s poskytováním pobídek výrobcům léků v EU a prosazuje přesun výroby z třetích zemí. Navrhuje rovněž vytvoření evropské pohotovostní rezervy léčivých přípravků strategického významu. EHSV upozorňuje na důležitost odpovídající strategické autonomie a doporučuje rozšířit společné evropské nákupy léčivých přípravků. Za vzor uvádí v této souvislosti úspěšné

nákupy vakcín proti covidu-19.

Stanovisko se zaměřuje na sociální význam revize právních předpisů a EHSV v něm navrhuje zřídit na úrovni EU zvláštní fond pro vzácná onemocnění, který by zajistil přístup k léčbě pro všechny pacienty v Evropě a omezil rozdíly ve zdravotní péči mezi členskými státy, zejména v případech, kdy zákonné zdravotní pojištění nepokrývá úplné náklady na léčbu. (dm)

Díky moderní odpov?dnosti by podniky mohly usm?r?ovat transformaci

Mikropodniky a malé a střední podniky potřebují účinnější a lépe strukturovanou podporu při přechodu na udržitelné obchodní postupy.

EHSV se ve svém stanovisku z vlastní iniciativy zaměřuje na koncepci moderní odpovědnosti podniků, na úlohu mikropodniků a malých a středních podniků při prosazování jejích zásad a na nutnost, aby zákonodárci vytvořili prostředí, které mikropodnikům a malým a středním podnikům umožní se s těmito zásadami plně ztotožnit.

EHSV definuje moderní odpovědnost podniků jako aktivní a dobrovolný přístup, který zohledňuje ekonomickou, sociální a environmentální udržitelnost a jde nad rámec zákonných povinností. Ve stanovisku se upozorňuje na problémy, s nimiž se mikropodniky a malé a střední podniky při zavádění těchto postupů potýkají. Za tímto účelem EHSV doporučuje vytvářet aliance mikropodniků a malých a středních podniků a podporovat dovednosti a schopnosti, které jsou k tomu nutné. Společné úsilí o řešení těchto problémů vyžaduje spolupráci mezi organizacemi zaměstnavatelů, odbory, profesními komorami, sdruženími a občanskou společností.

EHSV klade důraz na široký a pragmatický přístup, je si vědom rozmanitosti mikropodniků a malých a středních podniků a odmítá univerzální řešení. Zpravodajové **Ferre Wyckmans** a **Milena Angelova** upozornili na nutnost aktivního přístupu, který vyžaduje podporu ze strany sociálních partnerů a politiků.

EHSV doporučuje vypracovat podpůrný polický rámec, který zabrání složitosti, aby bylo zaručeno, že se zdroje budou soustředit na odpovědnost podniků na nejnižší úrovni. Ve stanovisku se navrhuje vyvinout praktické nástroje, jako jsou kontrolní seznamy, vzory a kalkulátory, a vypracovat analýzy alternativních scénářů, které by pak mikropodniky a malé a střední podniky mohly využít k přípravě svých vlastních činností v souladu s moderní odpovědností podniků a k podávání zpráv o svých závazcích a úspěších.

Zpravodaj **Rudolf Kolbe** vyzdvihl nezbytnost začlenění odpovědnosti do všech podnikových procesů a rozšíření této koncepce i na osoby samostatně výdělečně činné a položil důraz na neustálý profesní rozvoj.

Výbor jasně uvádí, že se koncepce odpovědnosti podniků také vyvíjí v čase, zajišťuje aktivní a prozíravé řízení dlouhodobého digitálního, zeleného a demografického vývoje a zároveň posiluje odolnost v dobách krize. (dm)

Národní plány pro oživení a odolnost – sociální investice se zvyšují, ale ješt? je t?eba mnohé zlepšit

EHSV uspořádal dne 8. listopadu v Bruselu konferenci zaměřenou na sociální rozměr v národních plánech pro oživení a odolnost, které jsou financovány z největšího finančního nástroje EU – Nástroje pro oživení a odolnost.

Cílem tohoto nástroje je podporovat sociální soudržnost a zmírňovat sociální dopad pandemie. Národní plány pro oživení a odolnost však stále vykazují nedostatky, mezi něž patří rozdíly v investicích v rámci sociálních programů členských států, nedostatečné konzultování sociálních partnerů a omezený genderový rozměr.

Předseda EHSV **Oliver Röpke** poukázal na to, že jsou potřebná nová opatření, která by řešila nerovnováhu v sociálních programech financovaných EU, zejména v oblasti bydlení, odborné přípravy a vzdělávání. Místopředsedkyně Evropského parlamentu **Evelyn Regner** zdůraznila, že v národních plánech pro oživení a odolnost je nestejně zohledněn sociální rozměr, a upozornila na to, že v zemích se silným zapojením sociálních partnerů účinně funguje mechanismus milníků.

Evropský komisař pro pracovní místa a sociální práva **Nicolas Schmit** vyzval k tomu, aby se o uvažovalo o tom, že by nepřidělené prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost byly použity jako investice do bydlení. Poznamenal, že tento nástroj sice umožnil zvýšit kapacitu sociálního investování v EU, avšak členské státy čelí problémům v oblasti bydlení, které vyžadují naléhavé řešení.

Účastníci konference se kriticky vyjádřili k tomu, že ustanovení v Nástroji pro oživení a odolnost týkající se rovnosti žen a mužů nejsou dostatečná, a tento nástroj tedy neplní závazky EU v oblasti genderové rovnosti. V rámci diskuse účastníci uznali, že projekty, které probíhají v některých členských státech, by mohly v dlouhodobém horizontu genderovou rovnost zlepšit, avšak poukázali na to, že k řešení sociálních a genderových aspektů v národních plánech pro oživení a odolnost je nutné zaujmout rozhodnější a komplexnější přístup.

Konference se zaměřila na různé prvky těchto plánů, včetně sociální soudržnosti a problematiky mládeže, se zvláštním důrazem na vzdělávací opatření, která jsou v národních plánech pro oživení a odolnost určena mladým lidem. Účastníci zdůraznili, že je nutné vytvořit komplexnější strategie, které usnadní přechod od vzdělávání na trh práce. Dále upozornili na to, že je důležité poskytnout mladým lidem platformu, která by jim umožnila aktivně se zapojit do rozhodování, jež utvářejí jejich budoucnost. (ll)

Prosazování genderové rovnosti zatím v EU stále postupuje hlemýždím tempem

I když v poslední době došlo k řadě výrazných zlepšení a EU se letos podařilo dosáhnout rekordně vysokého indexu rovnosti žen

a mužů, pro to, aby se ženám dostalo stejných práv jako mužům, je však stále třeba učinit mnohem více.

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) uspořádal na toto téma diskusi, která proběhla 25. října v rámci Evropského týdne genderové rovnosti, jejž každoročně pořádá Evropský parlament s cílem poukázat na to, že se EU soustavně snaží zaměřit ve svých právních předpisech na ženy prvořadou pozornost.

Situace v této oblasti se sice zlepšuje, stále však není ani zdaleka uspokojivá. Podle údajů, které tento týden zveřejnil Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE), doznal v roce 2023 index rovnosti žen a mužů v EU největšího meziročního zvýšení a EU dosáhla hodnoty 70,2 bodů.

Místopředsedkyně Evropského parlamentu **Evelyn Regner** upozornila, že na trhu práce přetrvává segregace a ženy pracují především v odvětvích s nižšími platy, zatímco u mužů je tomu naopak. Zdůraznila, že je nutné neprodleně odstranit genderové nerovnosti, zejména pak s cílem poskytnout všem rovné pracovní příležitosti. Evropská komisařka pro rovnost **Helena Dalli** vyzdvihla, co vše EU v uplynulých čtyřech letech udělala na ochranu práv žen – jde například o navržené právní předpisy týkající se platové diskriminace a zastoupení žen v řídících a dozorčích orgánech společností.

Předseda EHSV **Oliver Röpke** potvrdil, že je tato instituce odhodlána uplatňovat zásadu genderové rovnosti i nadále při veškeré své politické činnosti, a vyslovil se pro to, aby v jejím rámci zaujaly ženy více vedoucích pozic. EHSV má v úmyslu zúčastnit se i dalšího Evropského týdne genderové rovnosti a uspořádat v této souvislosti diskuse, v nichž se bude zabývat dopadem klimatické krize na genderovou rovnost, problematikou násilí páchaného na ženách a genderovou nerovností v přístupu na finanční trhy. (ll)

Propojení EU 2023: Dezinformace a nezájem jsou hlavními d?vody nízké volební ú?asti ve volbách do Evropského parlamentu

Vliv dezinformací na volby do Evropského parlamentu v roce 2024 a způsoby, jak zajistit, aby občanská společnost hrála při propagaci těchto voleb účinnější roli, včetně důrazu na mladé lidi: to byla hlavní témata, o nichž se diskutovalo na semináři o volbách do Evropského parlamentu v roce 2024. Tento seminář, který nesl podtitul „Proč jít volit?“, uspořádal EHSV ve dnech 23. a 24. listopadu v Bratislavě.

Akci pořádal Evropský orgán pro pracovní příležitosti ve spolupráci se slovenskou Hospodářskou a sociální radou a za podpory kontaktní kanceláře Evropského parlamentu na Slovensku. Sešlo se na něm více než 130 lidí: členové EHSV, pracovníci v oblasti komunikace a tisku z řad organizací občanské společnosti, novináři a zástupci hospodářských a sociálních rad ze sedmi členských států.

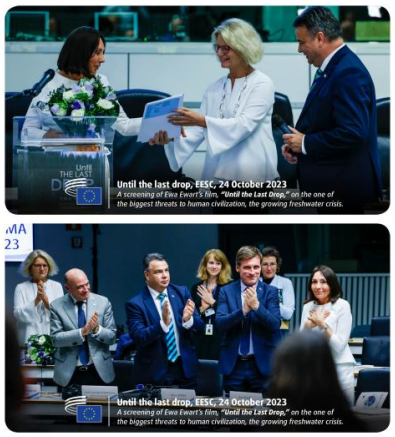
Po dvou dnech diskusí se ukázalo, že mají-li mít kampaně skutečný vliv na zvýšení volební účasti, musí evropští občané vědět, jak rozhodnutí činěná na úrovni EU ovlivňují jejich životy. Závěry tohoto semináře je třeba individuálně uzpůsobit jednotlivým členským státům EU a je třeba se neprodleně začít zabývat

překážkami, které brání mladým lidem ve vstupu do politiky.

V zájmu zajištění vysoké účasti voličů je třeba účinně bojovat proti dezinformacím a prosazovat důraznou a jasnou komunikaci o tom, co je v sázce. Voliči si tak budou vědomi závazků politiků, kteří je budou v EU zastupovat.

Předseda EHSV **Oliver Röpke** na úvod semináře prohlásil: „Mají-li být volby v roce 2024 úspěšné, musíme my všichni – tj. orgány a instituce EU, sdělovací prostředky, odborníci na komunikaci – společně usilovat o to, aby se zvýšila informovanost, a my tak mohli bojovat proti dezinformacím a – což je ještě důležitější – přiblížit Evropu jejím občanům. Nejdůležitější je to, aby si občané uvědomili, že se jich tyto volby přímo týkají.“

Oliver Röpke a delegace EHSV také navštívili Investigativní centrum Jána Kuciaka a uctili památku tohoto novináře, který byl v roce 2018 zavražděn, protože odhaloval korupci v nejvyšších kruzích slovenské politiky. (ll)

Promítání filmu „Until the Last Drop“ za ú?asti polské režisérky Ewy Ewart

Evropský hospodářský a sociální výbor uspořádal projekci filmu pojednávajícího o stále kritičtější situaci v oblasti sladkovodních zdrojů s názvem „Until the Last Drop“ (Do poslední kapky), jíž se zúčastnila i autorka tohoto filmu, polská režisérka Ewa Ewart. Šlo o jednu ze série akcí věnovaných problematice vody, kterou završila konference na téma Výzva k vypracování modré dohody pro EU, na níž EHSV představil svůj návrh vodohospodářské strategie pro EU.

„Voda znamená život, a proto ji musíme chránit a pečovat o ni. Bez vody by nebylo života na naší planetě.“ Těmito slovy uvedla **Ewa Ewart** promítání svého dokumentárního snímku o vodě, které proběhlo 24. října v Bruselu.

Akci zahájil předseda EHSV **Oliver Röpke** a zúčastnili se jí rovněž místopředseda **Laurențiu Plosceanu** a člen **Pietro De Lotto**, který má iniciativu EHSV týkající se modré dohody na starost. Film zhlédlo více než 100 účastníků, mezi nimiž byli mj. členové EHSV, představitelé EU a novináři.

Ewa Ewart se ve svých filmech zabývá problematickými a závažnými tématy. Líčí v nich příběhy na hranici mezi životem a smrtí a referuje o válkách a lidských osudech. I dokument „Until the Last Drop“ je podle ní o válce.

„Můj film vypráví o jiné válce, a to té nejnesmyslnější ze všech. O válce, kterou člověk ve jménu pokroku vyhlásil vodě, bez níž on sám nemůže existovat. Vypráví však také o naději, kterou nám dávají naše řeky – náš hlavní zdroj čisté a životodárné pitné vody. Každým dnem roste počet lidí, kteří si uvědomují, že již zanedlouho může být příliš pozdě na to, abychom s tímto naším nejcennějším zdrojem začali nakládat

jinak.“ (editor-in-chief)

EHSV slaví 65 let od svého založení

U příležitosti 65. výročí svého vzniku pořádá EHSV diskusi, na niž pozval významné řečníky a přední osobnosti.

Diskuse nese název „EESC@65: Posílení občanské společnosti, obrana demokracie“ a uskuteční se ve středu 13. prosince v 17:30 v rámci plenárního zasedání EHSV. Bude možné ji sledovat on-line na oficiálních internetových stránkách EHSV.

NOVINKY ZE SKUPIN

Co pot?ebují evropské malé a st?ední podniky

Stefano Mallia (předseda skupiny Zaměstnavatelé v EHSV), Gerardo Cuerva (předseda CEPYME) a Petri Salminen (předseda SMEunited)

V posledních letech se evropské mikropodniky a malé a střední podniky musely vyrovnat s největšími celosvětovými krizemi od dob druhé světové války. Přesto však prokázaly svou odolnost. Evropa si nemůže dovolit, aby její malé a střední podniky nezvládly probíhající transformace. Hlavní výzvy, se kterými se při tom tyto podniky potýkají, jsme nastínili níže.

Obrovskou zátěž pro malé a střední podniky představuje záplava různých právních předpisů. Vyzýváme proto EU, aby dostála závazku, který vyjádřila v balíčku úlev pro malé a střední podniky, a zavedla opatření, která zajistí, že právní předpisy budou zohledňovat potřeby a specifika malých podniků.

Další velkou výzvou je přístup k dovednostem. Evropské malé a střední podniky mají v důsledku demografických změn obrovské potíže nalézt zaměstnance. Potřebná opatření je přitom zapotřebí přijmout ve všech oblastech.

Třetí výzvu bude v nadcházejících letech představovat otázka, jak těmto podnikům usnadnit přístup k financování. Řešení přitom spočívá ve zlepšení jejich přístupu k alternativním systémům financování a trhům, v přijetí právních předpisů, které budou podporovat investice do malých podniků, a v řešení palčivého problému, který představují opožděné platby.

Obrovským úkolem je také, jak podnikům usnadnit digitální a ekologickou transformaci, kterou bez jejich přispění nelze uskutečnit. Orgány a instituce EU by proto měly malé a střední podniky do těchto procesů zapojit a motivovat je k tomu, aby se chopily iniciativy.

Požadujeme rovněž, aby bylo opětovně posouzeno, jak jsme na tom, pokud jde o plnění cílů stanovených v Zelené dohodě. Tento krok je podle nás zapotřebí, aby se zajistilo, že stanovené cíle budou skutečně dosažitelné. V případech, kdy tomu tak není, je třeba se poradit se soukromými podniky a stanovit nové cíle s realistickými lhůtami.

Nic z toho však nebude možné bez stabilního hospodářského rámce, který poskytne potřebnou jistotu. Vzhledem k tomu, že se hospodářská a obchodní rovnováha neustále mění a Evropa čelí závažným výzvám v oblasti hospodářské soutěže, musíme vytvořit takový jednotný trh, který malým a středním podnikům umožní plně využít jejich potenciál.

Celý článek si můžete přečíst zde.

Udržitelná konkurenceschopnost z pohledu pracovník?

autor: skupina Zaměstnanci v EHSV

Udržitelná konkurenceschopnost možná zní jen jako jedno z nových módních bruselských slov. Ani zdaleka tomu tak ale není. Konkurenceschopnost je obecně vnímána jako vlajková loď zaměstnavatelů, kteří se zasazují o příznivé podnikatelské prostředí, jež nabídne dobré podmínky pro rozvoj podniků. Tento cíl v podobě prosperujících podniků pracovníci zcela samozřejmě nemohou nesdílet.

Jak do toho všeho zapadá udržitelnost? Konkurenční výhody lze dosáhnout mnoha různými způsoby. Podnik může být efektivnější, může inovovat své výrobní metody, pomáhat rozvíjet lepší technologie, školit zaměstnance a zlepšovat jim podmínky. Nebo může svou konkurenci porážet tím, že využívá mezer v právních předpisech, znečišťuje životní prostředí či hledá způsoby, jak svým zaměstnancům platit méně – o ekonomice platforem jste již možná slyšeli.

Udržitelná konkurenceschopnost je proto klíčovou prioritou pro pracovníky a občany obecně – je zárukou toho, že udržitelností se rozumí proces zlepšující společnost, a že se nejedná o „závod ke dnu“. Z dlouhodobého hlediska je udržitelná konkurenceschopnost lepším řešením pro všechny, neboť planetu – alespoň zatím – potřebujeme všichni. A je také v zájmu zaměstnavatelů – jednak přispívá k jejich environmentální a sociální stabilitě a jednak stimuluje spravedlivou soutěž a zajišťuje, že práce poctivých firem je respektována.

Zelená dohoda pro Evropu: EHSV hostil první zelený dialog Maroše Šef?ovi?e

skupina Organizace občanské společnosti v EHSV

Výkonný místopředseda Evropské komise Maroš Šefčovič si pro první ze svých „zelených dialogů“ – které oznámil během říjnového slyšení ve Výboru Evropského parlamentu pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin coby kandidát na post evropského komisaře pro Zelenou dohodu pro Evropu – vybral naši konferenci věnovanou tématu posílení postavení spotřebitelů, co se týče změny klimatu.

Konference, kterou pořádala skupina Organizace občanské společnosti, se zúčastnilo na 140 lidí, mimo jiné také zástupci organizací občanské společnosti, kteří působí v členských státech nebo na celoevropské úrovni, a evropští političtí činitelé. Představena zde byla také studie o nákladech klimatické změny pro domácnosti a rodiny v EU, kterou EHSV nechal vypracovat. Účastníci zdůraznili rovněž úlohu spotřebitelů a potřebu environmentálně, sociálně a hospodářsky udržitelné a inkluzivní ekologické transformace, která vyžaduje cílené politiky a spolupráci mezi všemi aktéry.

Konferenci zahájil předseda skupiny Organizace občanské společnosti **Séamus Boland**, který prohlásil, že jeho skupina oznámení zelených dialogů Maroše Šefčoviče uvítala. „To, že jste si pro svůj první zelený dialog zvolil naši konferenci, je pro nás ctí.“

Maroš Šefčovič prohlásil, že zelené dialogy hodlá pořádat pravidelně s cílem rozvíjet a posilovat podporu veřejnosti pro Zelenou dohodu pro Evropu. „Chceme ukázat, že nejenže máme právní řešení, ale také naslouchám a na těchto věcech nám záleží a že jsme vždy připraveni spolupracovat se zúčastněnými stranami na hledání vyvážených řešení. Tato řešení nám pomohou vypořádat se se změnou klimatu, být sociálně odpovědnými a vytvářet v Evropě kvalitní pracovní místa. Váš Výbor s vaší skupinou je pro tyto dialogy vynikajícím fórem.“

Čtěte dále a zjistěte více o debatách, jež na konferenci proběhly. Závěry a doporučení z konference naleznete na internetových stránkách EHSV.

JÁ K VOLBÁM P?JDU. A CO VY?

Ve dnech 6.–9. ?ervna 2024 budeme volit poslance Evropského parlamentu. Já k volbám p?jdu. A co vy?

Od prosince 2023 do června 2024 bude EHSV info obsahovat novou rubriku s názvem „Já k volbám půjdu. A co vy?“, ve které se naši hosté budou zamýšlet nad tím, jak a proč byste se měli zúčastnit voleb do Evropského parlamentu. Naším prvním hostem je Robert Sermek, vedoucí kontaktní kanceláře Evropského parlamentu na Slovensku.

Robert Sermek, který vede tým sedmi lidí, odpovídá za provádění komunikačních strategií Evropského parlamentu na vnitrostátní úrovni a snaží se práci této instituce a europoslanců přiblížit slovenským občanům. V Evropském parlamentu pracuje od roku 2007. Působil jako projektový manažer audiovizuálních produktů v rámci celounijních komunikačních kampaní před volbami do Evropského parlamentu v letech 2014 a 2019 a redakční koordinátor audiovizuálních služeb Parlamentu. Než se stal úředníkem EU, pracoval jako novinář. Byl zpravodajem slovenské tiskové agentury TASR a později Slovenského rozhlasu v Bruselu a připravoval reportáže z rozhodující fáze přístupových jednání Slovenska s EU a NATO.

„Pro? byste si nem?li nechat ujít volby do Evropského parlamentu v roce 2024“

Robert Sermek

Příští rok od 6. do 9. června bude mít více než 400 milionů občanů EU možnost zvolit poslance Evropského parlamentu, a ovlivnit tak další směřování Evropské unie. Tento jedinečný demokratický proces je však často označován za méně relevantní a ne tak důležitý.

Nedávno jsem měl tu čest zúčastnit se semináře o komunikaci, který v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu (EP) v roce 2024 uspořádal Evropský hospodářský a sociální výbor. Ne náhodou se konal v Bratislavě. Slovensko je totiž zemí, která se potýká s vůbec nejnižší volební účastí ze všech členských státu EU.

Smyslem semináře bylo pokusit se nalézt odpověď na velmi jednoduchou otázku: Proč se vlastně voleb do Evropského parlamentu zúčastnit? Osobně bych se zeptal spíše naopak: A proč vlastně ne? Volby jsou vždy důležité, ať už na komunální, celostátní, nebo evropské úrovni. Jde o skvělou příležitost, jak se vyjádřit k otázkám, které nám leží na srdci.

Příští rok v červnu budeme volit 720 poslanců Evropského parlamentu. Ti pak budou v následujících pěti letech spolurozhodovat o právních předpisech EU, tj. o předpisech, které přímo ovlivňují náš každodenní život prakticky ve všech oblastech, od životního prostředí, bezpečnosti a migrace až po práva spotřebitelů a hospodářství. Každý z nás nemusí nutně souhlasit s každým rozhodnutím přijatým na úrovni EU, ale tato rozhodnutí mají skutečný dopad na náš život. Uvědomíme-li si to, bude nám také jasnější, proč je tak důležité k těmto volbám jít a dát najevo náš názor a že nehlasovat vlastně znamená nechat ostatní, aby rozhodovali za nás.

Dalším, často podceňovaným, aspektem voleb do EP je jejich dopad na další směřování celé EU a na složení jejích orgánů a institucí.

Po červnových volbách budou muset hlavy států a předsedové vlád navrhnout příštího předsedu Evropské komise. Musí přitom vzít v úvahu výsledek voleb a vybrat kandidáta z vítězné politické strany. O předsedovi Komise poté hlasuje nový Parlament a rozhodně nejde jen o formalitu. Ursula von den Leyen byla v roce 2019 zvolena poměrně těsnou většinou. Kromě toho poslanci EP během tříhodinového veřejného slyšení důkladně prověří i každého kandidáta na post komisaře, načež budou na podzim 2024 schvalovat Komisi jako celek. Je tedy zřejmé, že svým hlasováním ovlivníme nejen složení samotného EP, ale také podobu ostatních orgánů a institucí EU.

Jak ale můžeme přesvědčit naše spoluobčany? Oddělení komunikace Evropského parlamentu se o těchto volbách snaží informovat prostřednictvím kampaně již od začátku roku 2023. V první fázi naší komunikační kampaně, která byla politicky neutrální a nestranná, jsme se zaměřili na výsledky, tj. na to, co během uplynulých čtyř let udělala EU pro své občany a jak to ovlivnilo jejich život. V nadcházejících týdnech pomalu přejdeme do další fáze, v níž se zaměříme na otázku demokracie a zdůrazníme význam voleb.

Evropský parlament však tento úkol samozřejmě nemůže a nedokáže splnit sám. Spolupracujeme s našimi dobrovolníky a aktivními občany, kteří se stali členy naší komunity jsmespolu.eu. A já bych vás tímto rád vyzval, abyste se s touto iniciativou seznámili a zapojili se do ní i vy. Přihlásit se mohou jednotlivci, ale i organizace občanské společnosti.

Potřebujeme co nejvíce partnerů – včetně Evropského hospodářského a sociálního výboru. Potřebujeme organizace občanské společnosti, odbory, sociální zájmové skupiny i podnikatelská sdružení. Všichni společně zastupujete nebo můžete oslovit více než 90 milionů Evropanů. A to je obrovské množství hlasů! Upřímně věřím, že díky vaší pomoci a spolupráci se nám podaří tyto voliče před volbami do EP oslovit.

Redakce

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)
Laura Lui (ll)

Na tomto vydání se podíleli

Christain Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinace

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychází dev?tkrát ro?n? u p?íležitosti plenárních zasedání Výboru. EHSV info je k dispozici ve 23 jazycích.
EHSV info není oficiální zprávou o ?innosti EHSV. K tomuto ú?elu slouží Ú?ední v?stník Evropské unie a jiné publikace Výboru.
Ší?ení je p?ípustné, pokud je uveden zdroj (EHSV info) a vydavateli je zaslán odkaz.

11/2023